

Betænkning afgivet af Social- og Indenrigsudvalget den 18. juni 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter)

[af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag)]

1. Ændringsforslag

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, SF, RV, EL og ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (V og DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (KF og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (NB) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget bemærker, at Venstre arbejder for at nedbringe alle typer af vold i samfundet. Ingen danskere skal udsættes for vold af nogen art. Vold i enhver form har store konsekvenser for den enkeltes trivsel, tryk og generelle sundhed. Desværre bliver mange kvinder og mænd udsat for såkaldt partnervold. I V vil vi ikke se passivt til, når mennesker i Danmark udsættes for vold af nogen art. Derfor kan V støtte lovforslaget, som pålægger kommunerne at tilbyde 10 timers psykologbehandling til

kvinder, der får ophold på et krisecenter. Det er væsentligt at sikre, at kvinder, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i nære relationer, hurtigt får den hjælp, de har behov for til at bearbejde konsekvenserne af volden, og dermed hurtigere kommer på fode igen.

V kan også støtte det ændringsforslag, som DF har stillet. I V vil vi hjælpe både mænd og kvinder, der er udsat for vold i nære relationer. Mænd, der har taget ophold på et mandecenter, jf. servicelovens § 110 som følge af vold i nære relationer, skal også have ret til 10 timers psykologbehandling. Ud fra et ligestillingsperspektiv er det ulogisk, at der er forskel. Mænd kan også blive udsat for partnervold.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at alle former for vold er fuldstændig uacceptabelt, uanset hvem der begår den.

Det skønnes, at 38.000 kvinder og 19.000 mænd i Danmark har været udsat for partnervold. Hvor vold mod kvinder har ligget nogenlunde på samme niveau, har man set en stigning i vold mod mænd.

Når der er vold i en familie, kan det ikke undgås, at det rammer flere, herunder de børn, som lever med vold i familien. De børn skal have hjælp, uanset om de møder op sammen med mor på et kvindekrisecenter eller far på et mandecenter. Børn, der møder op med far, vil ikke modtage samme hjælp som børn, der møder op med mor på et kvindekrisecenter, jf. ministerens svar på spørgsmål 9 til lovforslaget. Hvorfor ligestiller man ikke kvinder, mænd og børn, så de kan få det samme tilbud om psykologbehandling? Men vælger at forskelsbehandle på baggrund af køn. Det undrer os dybt.

DF har arbejdet for at gøre dette lovforslag endnu bedre, og det er desværre ikke lykkedes.

Med dette lovforslag foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde 10 timers psykologbehandling til kvinder,

der får ophold på et krisecenter efter servicelovens § 109, og tilbuddet kan iværksættes under selve opholdet på krisecenteret eller umiddelbart i forlængelse heraf. Det er rigtig godt, at man vil hjælpe kvinder, der er udsat for vold, og det vil vi også gerne i DF. »Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.« Men hvorfor ikke udvide den paragraf til også at inkludere mænd? For DF handler det ikke om køn. Det handler om volden, og det handler om, at man skal have hjælp, uanset hvem man er, hvis man er udsat for vold.

Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten

Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter lovforslaget om, at kvinder, der gør ophold på et krisecenter, tilbydes 10 timers psykologbehandling. Det er vigtigt, at kvinder får den nødvendige behandling til at bearbejde de traumer, et liv i vold uundgåeligt har ført med sig, og hjælp til at genetablere et liv med familie, venner og arbejde – væk fra volden.

SF og EL anerkender, at partnervold er kønsbestemte voldsformer, der altovervejende udøves af mænd og rammer kvinder oftere og med mere alvorligere konsekvenser.

SF og EL støtter ikke ændringsforslaget om at udvide tilbuddet om psykologhjælp til at omfatte borgere på tilbud efter servicelovens § 110, men mener, at alle, der udsættes for partnervold, har brug for behandling og beskyttelse fra samfundet. Partierne er tilfredse med, at der med finansloven for 2020 er afsat varige midler til den ambulante rådgivning og behandling både til mænd og kvinder, og partierne vil gerne fortsætte dialogen om, hvordan vi bedre kan hjælpe mænd, der udsættes for partnervold.

Det Konservative Folkeparti

Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget anerkender hensigten med lovforslaget. For os er det vigtigt at hjælpe og støtte voldsramte kvinder. Det skal gøres med den rigtige indsats.

KF mener, at indsatsen og behovet for hjælp skal bero på en faglig, individuel vurdering, hvor den enkelte kvinde inddrages og høres.

KF har ikke været inviteret med til forhandlingerne, og vi har derved ikke haft indflydelse på aftalen. Den er lavet mellem regeringen og dens støttepartier. Vi mener, at der kan sættes spørgsmålstegn ved, om 10 timers psykologhjælp er den rigtige indsats for alle kvinder. Samtidig undrer det os, at voldsramte mænd ikke er tænkt ind i aftalen. KF støtter derfor ikke lovforslaget, selv om hensigten er god.

4 Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (V og NB):

Til titlen

1) I undertitlen ændres »kvinder« til: »personer«.
[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 2]

Til § 1

2) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 110, stk. 6, ændres »henholdsvis optagelsen og« til: »optagelsen, herunder om der er tale om en mand udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, og begrundelse for«.

02. I § 110 indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 10 timers psykologbehandling til mænd, der grundet vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.«

[Ligestilling af mænd og kvinder i forhold til behandlingstilbuddet om 10 timers psykologbehandling]

Til § 2

3) I stk. 2 ændres »Loven« til: »§ 1, nr. 1,«.
[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 2]

4) Efter stk. 2 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. § 1, nr. 02, finder tillige anvendelse for mænd, der grundet vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold inden lovens ikrafttræden har fået ophold på en boform efter § 110, stk. 1, i lov om social service, og som fortsat har ophold på boformen efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Har en mand inden lovens ikrafttræden fået ophold på en boform efter § 110, stk. 1, i lov om social service grundet vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, og har han fortsat ophold på boformen efter lovens ikrafttræden, skal boformen sende en ny orientering, jf. § 110, stk. 4, i lov om social service, til kommunalbestyrelsen.«

[Nye overgangsbestemmelser]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Da der med ændringsforslagene bl.a. foreslås indsat et nyt stk. 7 i § 110 i lov om social service (herefter serviceloven) om, at kommunen også til mænd skal give det tilbud om psykologbehandling, som med lovforslaget foreslås indført til kvinder, vil det som en konsekvens heraf være nødvendigt at ændre lovforslagets undertitel.

Til nr. 2

Efter servicelovens § 110, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med

særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Personerne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Optagelse på boformer efter stk. 1 kan efter servicelovens § 110, stk. 2, ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen af boformen, der træffer afgørelse om optag og udskrivning, jf. § 110, stk. 3.

Boformer efter servicelovens § 110, stk. 1, har efter lovens § 110, stk. 4, orienteringspligt om optagelse af personer og eventuelle ledsagende børn til den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven. Efter lovens § 110, stk. 6, skal orienteringen efter stk. 4 som minimum indeholde personens navn og CPR-nummer samt dato og begrundelse for optagelsen.

Med den foreslåede ændring af § 110, stk. 6, i serviceloven vil boformer efter servicelovens § 110, stk. 1, som noget nyt også skulle orientere kommunen om, hvorvidt der er tale om en mand udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Formålet hermed er at sikre, at kommunen modtager oplysninger om optagelse i boformen med henblik på at iværksætte de indsatser, som kommunalbestyrelsen skal tilbyde borgeren, herunder det foreslåede nye tilbud om psykologbehandling.

Med henblik på at sikre, at mænd, der får ophold på boformer efter servicelovens § 110, stk. 1, og som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, hurtigt får den hjælp, de har brug for, vil kommunalbestyrelsen med det foreslåede § 110, stk. 7, 1. pkt., i serviceloven som noget nyt skulle tilbyde 10 timers psykologbehandling til mænd, der får ophold i boformer efter § 110, stk. 1.

Kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af psykologbehandlingen vil ske under hensyn til det forventede forløb, herunder i forhold til hvor manden forventes at opholde sig under forløbet. Psykologbehandling til manden vil så vidt muligt skulle koordineres med den øvrige indsats for manden på boformen samt andre indsatser efter serviceloven og anden relevant lovgivning.

Ved 1 times psykologbehandling forstås konsultationer, der varer 45-60 minutter, og honoraret herfor inkluderer de opgaver, som er relateret til den konkrete konsultation, herunder forberedelse, afregning, tidsbestilling, føre optegnelse m.v.

Den foreslåede ordning vil ikke ændre målgruppen for optag på boformer efter servicelovens § 110, stk. 1, som lederen af boformen efter en konkret og individuel vurdering træffer afgørelse om.

Med det foreslåede § 110, stk. 7, 2. pkt., vil psykologbehandlingen skulle forestås af en autoriseret psykolog. Af hensyn til at sikre den fornødne faglighed i behandlingen bør kommunalbestyrelsen i videst muligt omfang anvende psykologer, der har relevant fagligt kendskab til og behandlingsmæssig erfaring med de særlige problematikker, det vedrører, herunder f.eks. vold i nære relationer, social kontrol m.v.

Med det foreslåede § 110, stk. 7, 3. pkt., vil pligten til at tilbyde psykologbehandling gælde uanset opholdets varighed. Imidlertid vil ophold, hvor manden og eventuelle ledsagende børn f.eks. af sikkerhedsmæssige hensyn overflyttes til en anden boform efter servicelovens § 110, stk. 1, ikke i denne forbindelse være at betragte som et nyt ophold med yderligere tilbud om 10 timers psykologbehandling. Tilsvarende vil det gælde for mænd, der har gentagne ophold inden for en kort tidsperiode, og som allerede er i gang med et forløb hos en psykolog efter denne ordning, at der som udgangspunkt ikke vil bevilges yderligere psykologbehandling.

Med det foreslåede § 110, stk. 7, 4. pkt., skal tilbuddet iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf. Kommunalbestyrelsen vil, snarest muligt efter de har modtaget orientering efter § 110, stk. 4, om mandens ophold, fremsætte tilbuddet til manden, med henblik på at forløbet kan iværksættes. Forløbet kan fortsætte, efter manden er etableret i egen bolig.

Hvis manden indledningsvis takker nej til tilbuddet om psykologbehandling, vil han under opholdet på boformer efter servicelovens § 110, stk. 1, eller i umiddelbar forlængelse heraf kunne genoptage tilbuddet ved at rette henvendelse til kommunen herom. En mand vil således kunne genoptage tilbuddet efter flytning til egen bolig, så længe det sker i tilknytning til overgangen hertil. Kommunen er ikke forpligtet til at genfremsætte tilbuddet.

Til nr. 3.

Da der med ændringsforslagene bl.a. foreslås indsat et nyt stk. 7 i § 110 i serviceloven om, at kommunen også til mænd skal give det tilbud om psykologbehandling, som med lovforslaget foreslås indført til kvinder, og da der med ændringsforslagene også foreslås indsat en tilhørende overgangsbestemmelse til det nye § 110, stk. 7, i serviceloven, vil det som en konsekvens heraf være nødvendigt at præcisere i lovforslagets § 2, stk. 2, at den foreslåede overgangsbestemmelse alene vedrører lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 4.

Det foreslås med lovforslagets § 2, stk. 1, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2020. Det vil betyde, at kommunalbestyrelsen fra dette tidspunkt vil skulle tilbyde 10 timers psykologbehandling til mænd, der efter lovens ikrafttræden får ophold på boformer efter servicelovens § 110, stk. 1, når dette skyldes, at manden har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Dette vil også medføre, at boformer efter servicelovens § 110, der efter lovens ikrafttræden skal give en orientering om optagelse efter servicelovens § 110, stk. 6, vil skulle oplyse, om opholdet skyldes, at manden har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Dette vil også gælde for situationer, hvor opholdet, jf. fristen på 3 hverdage i servicelovens § 110, stk. 6, er indledt før lovens ikrafttræden.

Med ændringsforslaget vil kommunalbestyrelsen også skulle tilbyde 10 timers psykologbehandling til mænd, der før lovens ikrafttræden har fået ophold på boformer efter

servicelovens § 110, stk. 1, og fortsat har ophold der efter lovens ikrafttræden, hvis kommunalbestyrelsen på tidspunktet for mandens optagelse på boformen var orienteret om, at der var tale om en mand udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Boformer efter servicelovens § 110, stk. 1, har ikke forud for lovens ikrafttræden været forpligtet til at orientere kommunalbestyrelsen om, hvorvidt der er tale om en mand udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kommunalbestyrelsen vil derfor ikke nødvendigvis have information om, hvorvidt manden er berettiget til psykologhjælp efter servicelovens § 110, stk. 7.

Med ændringsforslaget foreslås der i lovforslagets § 2, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at give en orientering efter stk. 4 til kommunalbestyrelsen, såfremt en mand inden lovens ikrafttræden har fået ophold på en boform efter § 110, stk. 1, i lov om social service grundet vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold og han fortsat har ophold på boformen efter lovens ikrafttræden. Formålet hermed er at sikre, at kommunen modtager oplysninger om optagelse i boformen med henblik på at iværksætte de indsatser, som kommunalbestyrelsen skal tilbyde borgeren, herunder det foreslåede nye tilbud om psykologbehandling.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 16. april 2020 og var til 1. behandling den 7. maj 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social- og Indenrigsudvalget.

Birgitte Vind (S) Bjørn Brandenburg (S) Camilla Fabricius (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Daniel Toft Jakobsen (S)
Malte Larsen (S) Tanja Larsson (S) Rasmus Stoklund (S) Rasmus Helveg Petersen (RV) Kathrine Olldag (RV)
Trine Torp (SF) Charlotte Broman Mølbæk (SF) Kirsten Normann Andersen (SF) fmd. Pernille Skipper (EL)
Jakob Sølvhøj (EL) Torsten Gejl (ALT) Fatma Øktem (V) Anni Matthiesen (V) Karen Ellemann (V)
Marlene Ambo-Rasmussen (V) Hans Andersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Karina Adsøl (DF) nfmd.
Liselott Blixt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Brigitte Klintskov Jerkel (KF) Per Larsen (KF) Mette Thiesen (NB)
Ole Birk Olesen (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4
Nye Borgerlige (NB)	4		

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social- og indenrigsministeren sendte den 20. januar 2020 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 133. Den 16. april 2020 sendte social- og indenrigsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 7 bilag på lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til social- og indenrigsministeren til mundtlig besvarelse, som denne har besvaret i et åbent samråd med udvalget den 16. juni 2020.

Social- og Indenrigsministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der dannede grundlag for ministerens besvarelse af spørgsmålene.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 22 spørgsmål til social- og indenrigsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.